

Fredagen den 16 maj

1 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
jordbruk och fiske den 14 april 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för jordbruk och fiske den 19 maj 2014**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några återstående A-punkter. Det finns det. Då, landsbygdsministern, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av återrapporten från möte i rådet den 14 april.

Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag är som vanligt beredd att svara på nämndens eventuella frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 4 på dagordningen, Icke lagstiftande verksamhet, Rapport från Kommissionen till Europaparlamentet och rådet om inrättande av en europeisk fond för mindre användningsområden när det gäller växtskyddsmedel. Det är en diskussionspunkt och ny fråga för nämnden.

Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Under dagordningspunkten kommer kommissionen att presentera en rapport om inrättande av en fond för mindre användningsområden när det gäller växtskyddsmedel. Rapporten följer av förordning 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden där det slås fast att kom-

missionen ska undersöka behovet av och möjligheterna att inrätta en fond.

Med mindre användningsområden avses användande av växtskyddsmedel på grödor som odlas i mindre omfattning, till exempel lök och morötter, eller på växtskyddsproblem vars omfattning är begränsad. Som exempel kan nämnas rönnbärsmal i frukt.

I rapporten föreslår kommissionen att ett tekniskt sekretariat ska inrättas, vilket ska samordna arbetet med mindre användningsområden. Sekretariatet ska enligt rapporten stå för samordning och erfarenhetsutbyte inom området. Kommissionen har aviserat att ett utökat underlag kommer att presenteras där det ska preciseras hur det tekniska sekretariatet är tänkt att fungera och hur det ska kunna finansieras.

Det kan finnas både för- och nackdelar med att etablera ett sekretariat. Innan vi mer i detalj har sett hur kommissionen tänker sig arbetet kan vi inte ta ställning till frågan. Jag vill emellertid betona att det är fråga om en rapport som kommissionen ska presentera för rådet och ingenting annat.

Anf. 5 LARS OHLY (V):

Det är som sagt en rapport, så det finns ju inte någon svensk position ännu. Men jag vill ändå skicka med några synpunkter.

Den första är ifall det över huvud taget är nödvändigt att EU med gemensamma medel ytterligare spär på jordbruksbudgeten, för det är väl vad som kommer att bli resultatet, att man betalar ännu mer pengar till bönder som får bidrag för att bespruta mera?

Det andra är: Finns det några restriktioner för icke ekologiska växtskyddsmedel och kemikalier? Finns några möjligheter att fonden i så fall skulle kunna användas för stimulans till ekologiska växtskyddsmedel fria från kemikalier? Eller kommer också detta innebära att man subventionerar användandet av kemikalier?

Anf. 6 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Finansieringen är en fråga som jag väckte och som andra också säkert kommer att väcka. Ska det finansieras inom befintliga ramar eller ska pengarna tas från något annat område? Jag tror att det är svårt att hitta så kallade nya pengar eller att utöka budgeten.

Såvitt vi vet finns det ingen inskränkning i hur fonden kan användas. Det som Lars kallar för ekologiska brukar vi kalla för biologiska bekämpningsmedel. Så här långt är det inget som hindrar att sådana används. De skulle kunna prövas, och vi skulle kunna utbyta erfarenheter med varandra om hur biologiska bekämpningsmedel kan användas i stället för kemiska bekämpningsmedel.

Vi har inte sett något förslag, så det är lite svårt att svara på de två konkreta frågorna från Lars.

Anf. 7 LARS OHLY (V):

Det skulle vara felaktigt att använda icke befintliga medel till den här typen av fond. Det är Vänsterpartiets starka uppfattning att jordbruket inte ska ha mer resurser på det här sättet.

Den starka uppfattningen är att vi inte ska subventionera kemikalianvändning. Den svenska positionen är som sagt okänd därför att rapporten ännu inte finns klar. Men så småningom kommer den att behandlas här i nämnden. För min del är det helt uteslutet att vi ska subventionera ökad användning av kemikalier och icke biologiska växtskyddsmedel.

Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag vill bara kommentera helt kort: Vi återkommer när vi har fått förslagen, och det har vi inte ännu. Men i princip kan jag nog säga att jag instämmer i det som Lars Ohly säger.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i ärendet. Vi går vidare till punkt 5 a–f, Övriga frågor.

Anf. 10 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag fick i mars i år besök av min holländska kollega Sharon Dijksma. Vi diskuterade bland annat frågan om matsvinn och datummärkning som kan användas för att påverka svinnet. Vi enades om att tillsammans ta upp frågan om datummärkning i relation till matsvinn på ett möte i rådet för jordbruk och fiske under våren. Där är vi alltså nu.

Vi kommer att ta upp frågan med våra europeiska kolleger för att ge vårt stöd till kommissionens arbete med att

motverka och minska matavfall och matsvinn i livsmedelskedjan. Vi vill särskilt att kommissionen i detta arbete ska överväga att utöka listan med produkter med lång hållbarhet som kan undantas från märkning med bästföredatum. Som exempel kan nämnas att pasta och konserver skulle kunna omfattas.

Vidare vill vi att kommissionen ska överväga att genomföra åtgärder för att underlätta för konsumenter att förstå och följa märkningen med hållbarhetsdatum. Dessutom vill vi att kommissionen ska göra en översyn av existerande lagstiftning för att identifiera eventuella juridiska hinder som leder till matavfall och matsvinn.

Det är flera medlemsländer – Tyskland, Österrike, Luxemburg och Danmark – som i förväg har meddelat att de stöder vårt initiativ. Insatser för att minska matsvinn och matavfall är viktiga, och vi ser det som ett gemensamt ansvar. I Sverige uppgår matavfallet till drygt 1 miljon ton per år i hela livsmedelskedjan. Det är hushållen som ansvarar för den absolut största delen, ungefär 674 000 ton. Det motsvarar ca 72 kilo per person och år. Att utöka listan med livsmedel som kan undantas från datummärkning tror jag är ett steg i rätt riktning mot ett minskat matsvinn.

Det är också viktigt att konsumenterna får möjlighet att öka sin kunskap om betydelsen av olika märkningar och vad datummärkning innebär. Vi behöver komma tillbaka till frågan, men jag kan ändå konstatera att när jag var liten luktade och smakade man på olika livsmedel för att se om kvaliteten var sådan att man kunde äta dem. Dagens konsumenter behöver blir mer säkra i sin livsmedelshantering när det gäller vad som eventuellt behöver slängas och därmed bli avfall. Det är alltså en av de frågor vi kommer att ta upp under övriga frågor vid rådsmötet.

Jag går vidare till nästa övriga fråga som gäller diskussion om jord- och skogsbrukssektorns roll i EU:s klimat- och energipolitik till 2030. Irland har som övrig fråga begärt att jordbruks- och fiskeministrarna ska ges tillfälle att under ett kommande möte diskutera kommissionens förslag om klimat- och energiramverk till 2030. Speciellt vill man diskutera hur jordbrukets och skogsbrukets upptag och utsläpp av växthusgaser ska hanteras i EU:s mål om utsläppsminskningar och i medlemsländernas individuella åtaganden om utsläppsminskningar.

Regeringen anser att frågan om hur jordbruket och skogsbruket hanteras i målet är en viktig del i beredningen av de nya klimatmålen. Frågan kan också få stor betydelse för sektorernas framtida utveckling. Vi motsätter oss därför inte att frågan diskuteras vid ett kommande möte i jordbruks- och fiskerådet.

Den tredje frågan gäller skydd av djur under transporter. Under 2012 enades rådet om gemensamma rådslutsatser om djurtransporter och om EU:s djurskyddsstrategi 2012–2015. I samband med att slutsatserna antogs gav vi rådet en tydlig signal om att vi inte var nöjda med de delar som rör djurtransporterna. Vi lämnade därför en deklaration. I deklarationen uttryckte vi vår besvikelse över att rådet inte kunde enas om förslag som tydligt stärker skyddet för djur som transporteras.

Sverige pekade särskilt på behovet av att regelverket löpande uppdateras i enlighet med aktuella forskningsrön och behovet av att begränsa transporttiderna för djuren. Sedan dess har frågan diskuterats ytterligare en gång i rådet. Jag har även varit i kontakt med ledamöter i parlamentet för att diskutera den svenska synen på frågan.

Inför det nu aktuella mötet i rådet för jordbruk och fiske har Sverige och Danmark skickat in en not om djurtransporter, som avses att behandlas under övriga frågor. I noten ombeds kommissionen att informera rådet om när kommissionen tänker vidta lagstiftningsåtgärder för att ändra djurtransportförordningen och när kommissionen tänker föreslå en ny ramlag för djurskydd.

I noten påminner vi också om rådslutsatserna om djurskydd och djurs välbefinnande och beklagar att rådet inte kunde enas om att be kommissionen att föreslå regler som stärker skyddet för djur under transport. Vi understryker särskilt behovet av att införa restriktiva maximitider för slaktdjurstransporter. I noten påminner vi även om de delar i rådslutsatserna som innehåller mer konkreta krav på åtgärder från kommissionens sida.

En annan viktig fråga för Sverige är att kommissionen i enlighet med EU:s strategi för djurskydd och djurs välbefinnande samt rådets slutsatser inrättar ett nätverk för referenscentrum för djurskydd. Nationellt centrum för djurvälstånd har lett en pilotstudie om hur ett sådant nätverk bör se ut.

Min förhoppning är att det svenska centret kommer att få en ledande roll i ett permanent nätverk.

Därtill har vi ett antal ytterligare frågor som kan kallas för nytillkommande. Jag vill gärna informera om att Spanien vill ta upp frågan om sjukdomen black spot på citrus från Sydafrika. Österrike vill informera om en konferens som hölls i Tyrolen och som behandlade landsbygdens framtid. En fråga som Italien vill ta upp rör statsstöd för unga lantbrukare. Dessutom finns det en fråga om uppdatering från Nederländerna rörande en allians för klimatsmart jordbruk. Det var också en övrig fråga under februarimötet.

Jag är beredd att svara på nämndens frågor om de övriga frågorna.

Anf. 11 PYRY NIEMI (S):

Jag tänkte på det här med livsmedelsspill och livsmedels-slöseri. Jag drar mig till minnes att man även i vuxen ålder kan kolla om det smakar eller luktar illa. Jag testade faktiskt en förpackning med mjölk bara för någon vecka sedan. Mjölkförpackningen var oöppnad och det hade gått fem dagar efter bäst-före-datum, och mjölken smakade alldeles utmärkt. Vi är fast i den fällan, tycker jag. Jag tycker också att livsmedelsindustrin drar oförtjänt höga växlar på detta, tyvärr.

Jag anser självklart att det inte ska vara bästföredatum utan minst hållbar till. Det skulle nog kunna vara en framkomlig väg. Det där känner landsbygdsministern till väl, och det har vi också debatterat och diskuterat.

Min fråga är: Kommer detta att börja diskuteras också när det gäller färskvaror? Färskvaror svarar ju för en stor del av det svinn som sker.

Min andra fråga handlar om den diskussion som pågår i ett av parlamentets utskott om att halvera livsmedelsslöseriet. Hur väl samordnas dessa samtal mellan ministerrådet och kommissionen och även med parlamentet, så att ni inte springer på olika täter?

Anf. 12 LARS OHLY (V):

Jag instämmer gärna i Pyry Niemis inlägg och frågor, men jag har två andra övriga frågor.

Den första rör det irländska initiativet när det gäller klimat och målen för 2030. Vi har en reservation där sedan

gammalt; den behöver vi inte upprepa. Men om jag förstår det irländska förslaget rätt skulle det kunna leda till att man använder skog och jordbruk som kolsänkor. Är det rätt uppfattat? I så fall är det ett riktigt uselt förslag eftersom det kommer att förhindra progressiv klimatpolitik i dagsläget. Om det är så bör man vara på sin vakt och tydlig med att det inte är ett alternativ som bör övervägas.

När det gäller djurtransporter är det otroligt viktigt att man får åttatimmarsgränsen på plats. Vad består motståndet i? Varför kan kommissionen sätta sig på tvären? Vilka länder har den stöd av? Det är egentligen skandalöst att vi inte har kommit längre. Det är helt orimligt att djur transporteras långa sträckor och lider under dessa transporter så som sker i Europa i dag.

Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag undrar över det spanska initiativet när det gäller importkontroll av apelsiner. Spanjorerna har flera gånger från tid till annan – jag ska inte säga att det är regelbundet – försökt få till nästan ett importförbud på andra apelsiner än spanska. Även Spanien är ju en stor exportör av apelsiner. Finns det något protektionistiskt i det de anför den här gången?

Anf. 14 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Tack, ministern, för redogörelsen! Jag funderar på samma fråga som Lars Ohly, den om transporttiderna. Förutsättningarna ser ju lite olika ut. Att diskutera transporttiderna är såklart viktigt. De måste ned till åtta timmar i övriga Europa; det är inte mycket att orda om.

Jag är övertygad om att regeringen har en bra hållning i frågan, men vi behöver också få till en diskussion om vad man kan göra för att se till att även slakteriverksamheten fungerar och en översyn av reglerna för slakt. De kanske primärt är nationella, men det är alltid bättre om man kan transportera djur som inte längre lever.

Vi vet att köttproducenter i Norrbotten och på Gotland befinner sig precis på gränsen för att hinna till slakteriet på åtta timmar. Slakterierna har kommit att ligga allt längre från gårdarna eftersom många har lagt ned. En önskvärd utveckling vore att vi kunde hitta en väg – om det nu ska ske i Sverige eller i Europa – att möjliggöra mer gårdsnära slakt. Den

diskussionen får inte försvinna ur det här så att vi håller oss själva om ryggen och jagar bort köttproducenterna från att ha möjlighet att bedriva sin verksamhet. Vi måste ha ett holistiskt perspektiv.

Jag undrar alltså om landsbruksministern har något att säga här. Det är helt okej för min del att säga att vi sköter det på hemmaplan; jag vill bara att vi ska få ett helhetstänk.

Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Det hör egentligen inte exakt till frågan om skydd av djur under transport, men det finns ändå skäl att påpeka det som landsbygdsministern har påpekat för kommissionen när det gäller efterlevnad av grisdirektivet: att man kuperar svansen på 90 procent av EU:s grisar, i direkt strid mot de regelverk som finns. Det finns alltså ett allmänt uppdrag till kommissionen att skärpa sig.

Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Redan från början ber jag ledamöterna att återkomma om jag skulle missa någon frågeställning som vi vill diskutera med varandra.

För att börja med transporterna är det väl känt för nämnden, hoppas jag, att vi under lång tid har kämpat för att införa vad vi väl kan kalla de svenska reglerna också i andra delar av Europa. Att få till detta har så här långt mött vad jag skulle vilja kalla ett kompakt motstånd.

Nu har jag efter ett antal diskussioner med min danska kollega fått honom att också ställa upp på det svenska kravet att minska transporttiderna. Men Danmark är i stort sett det enda landet i hela Europa som stöder det svenska ställningstagandet.

Vad detta beror på har jag självklart lite svårt att svara på. Min tro är att det grundar sig i att man i många europeiska länder är van vid och fortsatt vill ha färskt kött. Man har en stor rörlighet av djur till de länderna från andra delar av Europa. Det är ju sedan många år tillbaka känt att till exempel väldigt många hästar transporteras från östra till sydligaste delen av Europa för att användas som livsmedel. Därmed blir transporterna väldigt långa, för man vill ha färskt hästkött. Detsamma gäller vad jag har förstått får och lamm.

Jag tror att det grundar sig i det ställningstagande som andra har gjort i de här frågorna i andra delar av Europa.

2013/14:35

16 maj

Vad gör vi då mot det här? Som jag förmodar att nämnden känner till har vi i Sverige till exempel tagit bort mycket stora delar av de besiktningsavgifter som finns och ska finnas vid slakt. Det har gjort att vi har fått en mycket stor mängd nya slakterier i vårt land, vilket inte bara ger arbeten lokalt utan också minimerar behovet av transporter av djur som ska till slakt. Om inte minnet sviker mig har vi faktiskt fått 49 nya slakterier i vårt land. Det är för det mesta inga stora anläggningar, men det är anläggningar som är viktiga för djurens välbefinnande och för att kunna minimera transporterna till slakt.

Som vanligt är det också så att det i det här sammanhanget precis som i andra sammanhang – då glider jag in lite på Bengt-Anders sista fråga om kupering av grissvansar – är problematiskt att genomföra även sådant som vi har beslutat och lagstiftning om i Europa. Vi vet att det gäller på grissidan vad beträffar svansar. Vår tro är det även gäller transporter trots att tiden är väldigt mycket längre i alla andra länder än i Sverige när det gäller möjligheten att transportera djur.

Här är det upp till kommissionen att se till att gemensam lagstiftning efterlevs. Vi har återigen uppmärksammat kommissionen på att det förekommer rapporter om det du, Bengt-Anders, redovisade: att en mycket stor del av de smågrisar som finns och kommer att finnas i Europa kuperas. Det har vi gjort för att kommissionen ska ta tag i frågan. Min uppfattning är hur klar som helst: Det ska inte förekomma, för då är det fel.

Kommissionen måste göra någonting i det här avseendet. Vår lagstiftning når inte till andra länder. Vi kan inte ingripa; vi har ingen polismakt eller åklagarmyndighet eller möjlighet att gå in någon annanstans, utan det är kommissionen som måste ta tag i detta. Jag ser ingen annan lösning.

När det gäller frågan om den mycket stora avfallsmängd som vår livsmedelhantering leder till finns det säkert mycket som skulle kunna göras. En del som diskuteras är att rentav ta bort den bästföredatummärkning som vi har och har frekvent. Ett inspel vi gör nu är att åtminstone ta bort det på saker och ting som har synnerligen lång hållbarhet. Jag tror och hoppas att jag i mitt huvudanförande nämnde pasta, som ju har jättelång hållbarhet men trots det är märkt med bästfö-

redatum, varvid många konsumenter säkert tror att den inte går att använda efter det att det datumet är passerat.

Ett annat sätt är att, precis som Pyry Niemi sade, döpa om ”bäst före” till ”minst hållbar till” eller något annat uttryck som inte ger den här riktigt bestämda datummärkningen som många kanske uppfattar ”bäst före” som. Andra saker som diskuteras i det sammanhanget är ris, kaffe, vatten som är buteljerat och märkt, kryddmixer, konservermat som jag nämnde, mannagryn och hårdost. Det är mycket stora mängder av sådana saker som hanteras i olika sammanhang, inte minst i hushållen.

När det gäller Börje Vestlunds fråga är det ju en allvarlig sjukdom. Men det vi försöker diskutera nu är att regionalisera eftersom vi inte odlar den här typen av frukt. Vi som inte odlar frukten och därmed inte behöver vara rädda för sjukdomen skulle kunna importera frukten till vår del av Europa. Vi skulle alltså inte behöva göra ett gemensamt ställningstagande, som spanjorerna vill ha – allt för att undvika det som vi båda är rädda för, nämligen protektionism.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att Lars Ohly ställde en fråga om kolsänkor också.

Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Förlåt mig. Vi menar att skogen har flera viktiga roller att spela när det gäller arbetet med att förbättra vårt klimat eller åtminstone motverka ytterligare klimatförändringar, kanske främst som producent av bioenergi för att minimera användandet av fossila drivmedel och bränslen men också som ett klimatsmart material. Det är ju ett förnybart material.

Jag kan nämna att vi i Sverige, inte minst i samarbetet med Nordiska rådet, har försökt använda mer trä och uppmuntra till användande av mer trä vid byggande eftersom det är ett klimatsmart material och därtill binder kol under mycket lång tid eftersom byggnader många gånger står under en mycket lång tidsperiod.

Men även den kolsänka som kan byggas upp i själva skogen är viktig, kanske inte minst i ett kortare perspektiv. Vi talar för att använda kolsänkan och för att den inkluderas i

våra åtaganden under förutsättning att den övergripande ambitionsnivån kan bibehållas.

2013/14:35
16 maj

Om vi inte alls inkluderar kolsänkan i skogen finns det risk – vilket jag tycker att vi ska påminna oss om – att länder avskogar sig. Det skulle inte vara särskilt bra av många skäl. Ett är klimatförändringen. Ett annat är förlust av biologisk mångfald, som vi tycker också ska inkluderas i diskussionen.

Jag säger det återigen: Det finns alltså inte något konkret förslag, utan det är en rapport. Vi tycker att det är viktigt att vi diskuterar frågan, inte minst beroende på att vi är en stor skogsnation. Men jag vill återigen betona att vi inte har någon position i sammanhanget eftersom det är just en diskussion.

Anf. 19 PYRY NIEMI (S):

Det blev lite debatt i dag. Det trodde vi inte när vi tittade på dagordningen.

Att ha skogen och även jordbruket som kolsänka är att ha en passiv form av kolsänka. Även om skogen förnyas, växer till sig och blir nya träd så småningom och även kan ha olika funktioner gynnar det inte den övriga klimatpolitiken i det avseendet att vi måste bli bättre på att minska utsläppen. Därför är det ganska angeläget att hålla fast vid principen att skog och jordbruk inte ska räknas in i de totala klimatåtagandena när det gäller att minska klimatutsläppen.

Jag har jag respekt för det där. Jag kan förstå att ett antal länder med en kanske ännu mer passiv form av aktiviteter när det gäller att minska klimatutsläppen kan misstänkas använda skogen som en ridå för att ha en så kallat passiv klimatpolitik, och att det också kan leda till att man avskogar. Det är dock lite svårare att föra i bevis, och det finns säkert andra skäl till att man avskogar. Det handlar inte bara om att minska klimatutsläppen, utan det finns säkert också ekonomisk vinning i detta.

Jag har respekt för att regeringen inte har en position i ärendet, men jag tycker att ingången ska vara det som även Lars Ohly mycket tydligt påpekade: Skogsbruk och jordbruk ska inte vara en del av klimatåtagandena när det gäller att minska klimatutsläppen, utan det ska vara andra åtgärder som ska genomföras. Det är bra att skogen binder kol, men det är inte det som är en aktiv klimatpolitik.

Anf. 20 LARS OHLY (V):

Jag kan vara väldigt kort nu när Pyry Niemi har sagt i princip det jag tycker är viktigt, nämligen att de som förespråkar att man faktiskt aktivt ska använda kolsänkor i skogs- och jordbruk för att minska klimatpåverkan är de som vill fortsätta att använda fossila bränslen. Det är det vi är emot, och därför måste man vara väldigt tydlig på den punkten.

Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag kan helt kort återigen säga det jag har sagt flera gånger: Sverige har inte formulerat någon position i frågan, utan vi analyserar för närvarande. Vi kommer självklart att återkomma. Jag säger det också apropå att detta är en synnerligen komplicerad materia att hantera.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt, och vi tackar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag samt önskar en trevlig helg.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Hillevi Engström med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några återstående A-punkter. Det finns det. Då, statsrådet, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 12 december 2013.

Anf. 24 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Gäller det A-punkterna först? Det finns ju en utestående A-punkt där det inte har skett samråd, herr ordförande, beträffande Madagaskar.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Den ska vi ha på skriftligt samråd kl. 14.00 i eftermiddag.

Anf. 26 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Bra! Då kan vi lämna A-punkterna.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi går över till punkt 3, Post 2015. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 28 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Post 2015 är en fråga som ständigt finns på dagordningen och som vi har diskuterat inte minst under de senaste dagarna då vi har haft besök av FN:s generalsekreterare Ban Ki Moon.

Det pågår intensiva diskussioner i den öppna arbetsgruppen om en ny utvecklingsdagordning. Det arbetet går bra. Vi representeras där av vår ambassadör Anna Brandt, som också sitter här och kan svara på detaljfrågor. Vi kan konstatera att vi har fått genomslag för både europeiska och svenska prioriteringar.

Det finns en framväxande samsyn om principerna på ett antal målområden, och vi skulle vilja säga att EU:s gemensamma rådsslutsatser från 2013 fortfarande stämmer väl med

de svenska prioriteringarna. Det gäller särskilt att de betonar viktiga principer som fred och säkerhet, demokratisk samhällsstyrning, rättssäkerhet, jämställdhet samt mänskliga rättigheter – inklusive SRHR. Det är en viktig fråga för den svenska regeringen och riksdagen att SRHR ska inkluderas i Post 2015-dagordningen. EU:s rådsslutsatser står sig också väl i arbetet i New York.

Sverige gör sin röst hörd bilateralt och genom EU i arbetet, och ett samlat EU är förstås väldigt viktigt. Vi driver på för att dagordningen ska vara universell och gälla för alla, det vill säga även för Sverige. Vi anser att respekt för mänskliga rättigheter och de tre dimensionerna ska integreras, det vill säga en såväl ekonomiskt och socialt som miljömässigt hållbar utveckling. De ska vara integrerade i alla hållbarhetsmålen.

FN:s medlemsländer är överens om att flera av de nuvarande millenniemål som ännu inte är uppnådda också ska föras vidare i den nya dagordningen. Det gäller särskilt fattigdomsutrotning, hälsa, utbildning, vatten och sanitet samt jämställdhet. Det finns också stort stöd för vårt mål om en tryggad livsmedelsförsörjning, en hållbar användning av naturresurser samt en hållbar produktion och konsumtion.

Sverige driver tillsammans med likasinnade EU-länder – det är ingen nyhet – att den nya dagordningen också ska omfatta de så kallade motvindsfrågorna. Det gäller alltså de svåra frågorna, såsom ett mål om demokratisk samhällsstyrning, ett mål om frihet från våld och inte minst att vi ska ha ett stand-alone goal beträffande jämställdhet. Jämställdhet ska alltså inte bara integreras i alla mål utan även vara ett självständigt, eget mål i sig. Att stärka kvinnors egenmakt ska integreras i hela dagordningen och på alla målområden. Vi driver också att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ska inkluderas som ett delmål.

Dessa frågor är inte självklara för alla EU-länder och inte heller för alla FN:s medlemsländer, och vi arbetar därför tillsammans med övriga EU och andra likasinnade för att bygga en ökad förståelse för den svenska ståndpunkten och en ökad samsyn. Att lyckas med det är förstås väldigt viktigt. Vi förväntar oss också inom kort ett nytt meddelande från kommissionen, och det är väl så att man vill snabba på det här eftersom kommissionen kommer att ersättas av en ny. Vi

får återkomma när vi har fått meddelandet, men det blir ett viktigt bidrag i det fortsatta arbetet med vår position.

2013/14:35

16 maj

De nya rådsslutsatserna kommer också att utgöra EU:s formella position och ska ligga till grund för de mellanstatliga förhandlingar vi tror kommer att inledas i början av 2015. EU kommer i de mellanstatliga förhandlingarna att föra talan i enlighet med Lissabonfördraget, och jag och alla medarbetare på UD arbetar nu hårt för att den slutgiltiga EU-positionen ska stämma väl överens med den svenska prioriteringen.

Avslutningsvis vill jag nämna att vi parallellt med FN-processen och arbetet i Bryssel också gemensamt med andra länder i olika sammanhang diskuterar dessa frågor. Det gjorde vi även när vi var i Mexiko på biståndseffektivitetsmötet liksom på Världsbankens vårmöte. I alla de sammanhangen är jag nog med att lyfta fram svenska motvindsfrågor, till exempel SRHR.

Anf. 29 LARS OHLY (V):

Jag har inget att erinra mot något av det biståndsministern sade. Biståndspolitik är oerhört viktig och kan i bästa fall också göra skillnad.

Problemet är att det inte finns någon politik för global utveckling – en samstämmig politik på Europeanivå. Det finns ingen övergripande syn när det gäller att alla politikområden ska sträva efter samma resultat. Det gör till exempel att EU motverkar sina egna syften med en handelspolitik och en jordbrukspolitik som direkt går emot det biståndspolitik försöker ta tag i. Vi har till exempel exportsubventioner till jordbruket som gör att man konkurrerar ut fattigare länders produktion, samtidigt som man har en biståndspolitik som ska just stimulera till egen produktion i fattigare delar av världen.

Det är väl en motvindsfråga om något, att faktiskt ta upp när biståndspolitik krockar med andra politikområden och att det måste finnas någon form av samstämmighet. Vår linje bör självklart vara – och det tror jag också att regeringen står för – att det i så fall är fattigdomsbekämpningen och respekt för mänskliga rättigheter som ska vara övergripande, precis som den linje vi har i Sverige.

Anf. 30 KENT EKEROTH (SD):

Som bekant anser vi det vara en felaktig utveckling att Sverige i mellanstatliga förhandlingar i FN måste förhålla sig till en EU-gemensam ståndpunkt. Vi vill inte ha överstatlighet på det utrikespolitiska området, utan Sverige borde som medlemsland föra fram sina egna åsikter och sin egen position.

När det gäller vår syn på utveckling och viktiga utvecklingsmål hänvisar vi i övrigt till våra ståndpunkter i utrikesutskottet.

Anf. 31 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan bara instämma i Lars Ohlys synpunkt. Det ligger i sakens natur kring Policy for Coherence Development, alltså PCD:n, och det är det vi försöker utveckla och förbättra här i Sverige. Det är klart att det är ännu svårare inom EU, men det ligger väldigt mycket i det Lars Ohly tar upp – det måste råda en samstämmighet inom utvecklingsområdena.

Beträffande det Kent Ekeroth sade vill jag få fört till protokollet att jag noterar det.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi har dock noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 4, Agenda för förändring – programmering. Det är en diskussionspunkt, men vi har ställt oss frågan om det därtill kan vara en beslutspunkt.

Anf. 33 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Det är även en resultatstrategi. Jag kan föredra den, så kan vi ta frågor sedan.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Då uppfattar vi det alltså som en diskussionspunkt.

Anf. 35 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Sedan två år tillbaka pågår ett arbete med att reformera EU:s bistånd för att göra det mer effektivt, transparent och fokuserat på resultat. Det är ungefär samma uppgift som vi gör här i Sverige.

Startpunkten för denna reformering var när rådsslutsatserna om agenda för förändring kom 2012. EU:s utvecklings-

kommissionär Andris Piebalgs har arbetat hårt för att bland EU:s medlemsländer få gehör för ett modernt bistånd och för ett genomförande av de nya ingångsvärdena i biståndet. Vid FAC den 19 maj kommer kommissionären att presentera de framsteg som har gjorts. Regeringen välkomnar reformagendan.

Jag kommer särskilt att lyfta fram att EU ska fokusera sitt bistånd mer, det vill säga: färre samarbetsländer och sektorer. Där kommer jag att föreslå att man ska minska antalet samarbetsländer och sektorer samt att en större andel av EU:s bistånd ska komma de allra fattigaste människorna till del. Jag kommer också att lyfta fram att EU ska sätta individen och mänskliga rättigheter i centrum för att biståndet på så sätt ska anlägga mer av ett rättighetsperspektiv – det har vi en stor samsyn kring i riksdagen – och att EU-kommissionen tillsammans med flera medlemsländer ska utveckla ett nytt system för att bättre kunna mäta EU-biståndets resultat och effektivitet.

Sedan förra gången jag var här har Sverige, vilket jag har nämnt, varit mycket drivande i reformeringen av EU:s biståndspolitik. Jag kan konstatera att EU:s bistånd och ingångsvärden numera ligger mer i linje med regeringens biståndspolitiska prioriteringar och de grundläggande värderingar vi delar här i riksdagen. EU:s biståndspolitik har likaså den svenska förändrats för att passa bättre i en annan, föränderlig värld, och de nya förutsättningarna för biståndet är ett sätt att anpassa detta.

Det finns dock brister, och dem kommer jag att vara tydlig med och påpeka. En av de stora brister vi ser är att jämställdhet och kvinnors egenmakt inte har fått tillräcklig framtoning och inte tillräckligt stort genomslag i EU-programmeringen för de kommande åren. Regeringen har vid flera olika tillfällen påpekat detta, och vi har för avsikt att driva på ett fortsatt aktivt arbete för att öka genomslaget för detta – också i bilaterala kontakter och tillsammans med likasinnade länder. Det handlar om att få med oss de medlemsländer som inte är likasinnade. Motståndet ligger inte i huvudsak i kommissionen eller i utrikestjänsten.

En annan del av reformagendan är en tydligare arbetsfördelning mellan EU och medlemsländerna när det gäller hur vi planerar och genomför biståndet i våra samarbetsländer. Det handlar då om den EU-gemensamma programmeringen.

Regeringen har som ni känner till varmt välkomnat dessa ansträngningar, och det är en del av biståndseffektivitetsagendan. Gemensamhetsprogrammeringen innebär också en möjlighet för Sverige att sätta vår prägel på EU:s biståndsprogram. Till exempel när det gäller ett land som Kambodja har givarna tagit fram en EU-gemensam strategi där Sverige har fått genomslag för en tydlig reformagenda som ska vägleda det gemensamma arbetet framåt.

Sammanfattningsvis, herr ordförande, har regeringen uppfattningen att vi har kommit en bra bit på väg med att genomföra EU-biståndet men att det fortfarande finns saker som behöver förbättras. Det behövs täta uppföljningar för att fullt ut säkerställa ett bättre genomslag under de kommande åren, och det kommer jag att vara tydlig med vid mötet. Man kan säga att det vi har drivit här i form av svenska utgångspunkter som större effektivitet, transparens och resultat är samma politik som EU nu arbetar med att genomföra.

Anf. 36 TOMMY WAIDELICH (S):

Frågan är om det här är en beslutspunkt eller en diskussionspunkt. Vi har tidigare i utrikesutskottet avvisat regeringens ståndpunkt att biståndet ska fokuseras på de fattigaste länderna. Majoriteten av de fattigaste människorna bor i medelinkomstländer, och man kan diskutera om 1,25-dollarsgränsen är relevant. Den kanske borde ligga högre, och i så fall skulle betydligt fler länder klassificeras som låginkomstländer.

Vi tycker att det viktigaste är vi koncentrerar oss på de fattiga människorna, inte på de fattigaste länderna. Där har vi en avvikande mening gentemot regeringen som vi har gett uttryck för förut.

Om det är en diskussionspunkt anmäler man normalt inte en avvikande mening, men jag vill ändå markera att vi har en annan ståndpunkt.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Det finns möjlighet att anmäla avvikande mening, Tommy Waidelich.

Anf. 38 TOMMY WAIDELICH (S):

När jag var ordförande i nämnden var det andra rutiner. Jag vill skicka med att vi anmäler en avvikande mening på den punkten.

Vi anmälde avvikande mening i EU-nämnden den 6 december förra året, och vi står fast vid den. Jag kan läsa upp vad det handlar om: Kanske till och med i större utsträckning än i tidigare frågor är det uppenbart att samordnande av EU-insatser leder till minskat nationellt inflytande. Risk finns att gemensamma programplaneringar, programplaneringsprojekt, instrument och arbetsfördelning leder till att ett av Sveriges kanske största utrikespolitiska områden underordnas EU:s gemensamma utrikespolitik och EEAS prioriteringar. Dessutom innehåller AfC arbetsmetoder som vi är mycket skeptiska till, till exempel gällande budgeten.

Vi hänvisar till den tidigare avvikande meningen och vidhåller den.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 41 LARS OHLY (V):

Jag vill instämma i Tommy Waidelichs synpunkter och avvikande mening.

Anf. 42 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är en diskussionspunkt. I granskningen av det svenska biståndet har OECD:s biståndskommitté Dac varit väldigt tydlig med att fokusera. Regeringen har uppfattningen att vi ska hjälpa de mest utsatta och förtryckta människorna. Även i rika länder finns det människor som är fattiga. Då kan man med biståndet, både det svenska och det europeiska, vara i nästan alla världens länder.

Vi menar att rika länder med bra ekonomi har ett ansvar för sina egna medborgare och för att se till att man får tillgång till grundläggande utbildning och hälsa. Vi kan ta som exempel ett land som Ryssland, eller vad man nu kan tänka sig. Ska vi ge bistånd för skolor och hälsokliniker där? Där måste vi trycka på med andra medel, genom krav på demokratisk samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och sådant. Det är själva bevekelsegrunden för vår inställning. Vi har lyssnat på den kritik som har kommit mot biståndet, att inte vara överallt. Är vi det blir det för spretigt, och vi får ingen effektivitet och når inte resultat.

Det är själva utgångspunkten och det som även EU jobbar efter. EU finns i väldigt många länder, men det kan bli

styckevis och delat och ger inte så bra effekt som det skulle kunna ge annars. Det är skälet bakom.

Anf. 43 Andre vice ordförande ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Vi ansluter oss till S avvikande mening. Vi vill verkligen betona att det är människorna vi ska hjälpa, inte länderna. Det är de fattiga människorna som kommer i första hand, och därför har vi en avvikande mening.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att Sverigedemokraterna har en något bredare avvikande mening som inte riktigt har samma fokus som de andra, och mot den bakgrunden förefaller det som att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi har dock noterat avvikande meningar från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet och även från Sverigedemokraterna men med delvis annan innebörd.

Vi går vidare till punkt 5, Privatsektorutveckling. Det är en ny fråga för nämnden. Vi är lite osäkra på om det är en informations- eller en diskussionspunkt, statsrådet.

Anf. 45 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Det är en diskussionspunkt. Det är min övertygelse att näringslivet kan spela en viktig roll i fattigdomsbekämpningen om vi bygger upp en samverkan på gemensamma grunder. Samverkan mellan privat sektor och biståndet står högt på dagordningen inte bara i Sverige utan även globalt och inom EU. Det visade sig också när vi var på biståndseffektivitetsmötet i Mexiko, där Sverige lyftes fram som ett gott exempel. Jag välkomnar därför att EU:s biståndsministrar får möjlighet att diskutera det här området. Därför är det inte heller helt oväntat att EU:s syn på samverkan med näringslivet, som presenterats i ett meddelande från kommissionen, ligger nära regeringens syn.

Det handlar ytterst om hur biståndet ska ha samverkan med näringslivet för att man ska nå minskad fattigdom. Detta innebär till exempel att stimulera lokalt företagande, entreprenörskap, att mobilisera resurser, innovationer och expertis samt att stimulera drivkrafter för hållbart företagande.

I vår egen biståndsverksamhet kan vi visa upp konkreta exempel. Låt mig nämna ett sådant, Global Health Investment Fund, som är ett bolag skapat av Gates Foundation i syfte att stödja utvecklingen av mediciner för så kallade

neglected diseases. Bolaget håller på att låna upp ca 100 miljoner US-dollar, och tack vare en så kallad garanti från Sida täcks en del av risken. Det innebär att investmentbolaget inte ska behöva betala tillbaka lånade medel till långivarna. Det här garantiinstrumentet är ett exempel på en ny och innovativ biståndsform, som på ett flexibelt sätt kan användas i en rad olika sammanhang för att lyfta olika sorters risker och främja innovation i våra partnerländer. Kommissionens meddelande innehåller resonemang kring detta.

Avslutningsvis på detta tema kan jag säga att jag ser goda förutsättningar för att i diskussionen få gehör för att fattigdoms- och rättighetsperspektivet ska genomsyra samarbetet med näringslivet inom EU-biståndet. Jag kommer under denna dagordningspunkt att lyfta fram vikten av ökat fokus på resultat, transparens och hållbart företagande, som vi brukar kalla för CSR, Corporate Social Responsibility.

Jag kommer vidare att lyfta fram vikten av mänskliga rättigheter, jämställdhet och kravet på att biståndet ska vara obundet, tillsammans med det andra som vi diskuterar och som kan handla om bra och anständiga arbetsvillkor.

Anf. 46 TOMMY WAIDELICH (S):

Jag har en liten fråga. Det står att regeringen är positiv och arbetar aktivt med dessa frågor. Det står också att Sida ligger i framkant internationellt på området. Skulle statsrådet kunna utveckla det lite?

Anf. 47 LARS OHLY (V):

Det finns två risker här, tycker jag. Den ena risken är att biståndet får någon sorts välgörenhetsperspektiv och inte utgår från det som statsrådet själv sade, nämligen rättighetsperspektivet. Det är det som bistånd handlar om – rättvisa och rättighet. Den typen av välgörenhet, som även kan finnas på internationell nivå, har vi ingenting emot, men den kan aldrig sammanblandas med eller ersätta det bistånd som bygger på rättighetsperspektivet.

Den andra risken är att det privata näringslivet ser egna ekonomiska fördelar med olika typer av biståndsverksamhet. Vi har sett ganska förskräckande exempel historiskt där man faktiskt har krävt motköp för att göra investeringar i vissa länder. Den typen av egen vinning hör inte heller hemma i en biståndspolitik värd namnet.

Jag har ingenting mot att frågan diskuteras, men jag tycker att man bör vara lite vaksam på vad det i värsta fall kan leda till.

Anf. 48 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Tack för frågorna! Man ska ha en vaksamhet i dessa frågor och inse att det finns risker. På biståndseffektivitetsmötet i Mexiko, där även representanter för riksdagen var med, hade vi med representanter för det svenska näringslivet, bland annat för H&M, Ericsson och Volvo. Som exempel kan jag nämna samarbetet med Volvo, som jag tycker är kännetecknande för det man pratar om.

Vi vet att det viktigaste sättet att lyfta människor från fattigdom är att se till att de kan hitta en försörjning på något sätt och att de får ett jobb. Det är egentligen samma diskussion som vi har här i Sverige. Genom ett samarbete med Volvo där fattiga människor kan få en yrkesutbildning kan de också få ett arbete, eventuellt med att mecka med Volvo lastbilar eller att köra dem eller på annat sätt inom det de utbildas för. Genom samarbete mellan näringslivet och biståndet, till exempel Sida, kan de som får utbildning få ett jobb och försörja sig, sin familj och delar av sin släkt. Det kan vara ett exempel.

Ett annat exempel kan vara arbetet med frågan om anständiga arbetsvillkor inom till exempel textilindustrin. Vi vet att det finns väldigt stora utmaningar där, och vi vet att till exempel svenska H&M gör stora insatser och har jobbat för att trycka på för bättre villkor för arbetarna och möjlighet till utbildning, möjlighet att ha arbetet kvar om man blir sjuk, rimliga arbetstidsförhållanden och rimliga löner. Jag ska inte säga att lönerna i de länderna är bra, och där tror jag att vi kan vara eniga. Ikea är ytterligare ett exempel.

Jag ska lämna över till Per-Ola Mattsson, som kan berätta hur man lite mer konkret kan arbeta med de här frågorna.

Anf. 49 Kanslirådet PER-OLA MATTSSON:

Frågan gäller alltså: Vad är det som gör att vi säger att Sida ligger i framkant på det här området? Det handlar väldigt mycket om att regeringen har gett Sida möjlighet att arbeta genom många olika instrument på det här området. Hillevi Engström nämnde tidigare Sidas arbete med garantier, som är ett exempel. Det finns många andra, till exempel

så kallade Challenge Funds. Det är ett slags tävling där Sida ger en utmaning, och så får olika företag och civilsamhällets organisationer komma in med förslag för att möta utmaningen. De bästa förslagen får viss finansiering från Sida.

Hillevi Engström nämnde mötet i Mexiko. Där var hon värd för en lunch och tog upp det samarbete som Sida har haft under ett drygt år och där man regelbundet träffar cheferna för de stora svenska multinationella företagen för att diskutera hur stora multinationella företag i sin kärnverksamhet kan ha ett utvecklings- och fattigdomsperspektiv snarare än att bara göra do-good-insatser eller CSR-insatser vid sidan av det de gör.

Det finns många exempel på där Sida provar nya sätt att arbeta med näringslivet, något som har gjort att Sverige har blivit en mycket efterfrågad aktör. Många andra biståndsgivare vill samarbeta med Sverige. Bistandsministern nämnde mötet i Mexiko, och där deltog de svenska representanterna i väldigt många olika paneler. Charlotte Petri Gornitzka deltog i många, liksom Hillevi Engström, för att berätta hur vi samverkar med näringslivet. Det kan vi göra tack vare att vi har flera flexibla instrument i vår verktygslåda.

Anf. 50 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag hade nöjet att träffa Bill Gates i Sverige. Han är drivande i vaccinationsalliansen Gavi. Det näringslivet har gjort är att sammankalla alla verkställande direktörer inom läkemedelsindustrin och pressa dem att gå ned i pris i utvecklingsländerna. Där når man nu fyra av fem barn med grundläggande vaccinationer, och Sverige är en stor givare. Genom att man har fått ned kostnaderna så lågt får flickor i dessa länder till och med HPV-vaccin, som vi i Sverige har diskuterat i våra landsting. Där nås inte alla flickor, men fyra av fem flickor i utvecklingsländerna kan nås. Det är fantastiskt bra när näringslivet kan samverka.

Men jag håller med Lars Ohly om att man också ska vara vaksam på de risker som finns och vara öppen för att hela bistandsverksamheten i sig är lite risky business. Man måste också kunna vara kritisk och granska noggrant.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet. Vi går till punkt 6, Rights based approach,

Anf. 52 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! EU:s strategiska ramverk för mänskliga rättigheter och demokrati liksom EU:s uppdaterade biståndspolitik slår fast att ett rättighetsperspektiv ska genomsyra EU:s bistånd och att metoder ska utvecklas för att göra arbetet möjligt. Kommissionen har tagit fram ett verktyg som kommer att presenteras på FAC på måndag. Dessutom kommer rådsslutsatser att antas; de fanns med på A-punktslistan.

En rättighetsbaserad ansats, eller som vi gärna uttrycker det, rättighetsperspektivet, är en arbetsmetod som Sverige länge använt sig av. Metoden tar sin utgångspunkt i mänskliga rättigheter och utgår från ett antal principer, till exempel icke-diskriminering, deltagande, transparens och ansvarsutkrävande. Dessa principer utgör en bas för analys och bedömning samt ett gemensamt underlag för dialog, samarbete och uppföljning.

Sverige och flera andra medlemsländer välkomnar metodverktyget och rådsslutsatserna. Vi hade dock önskat att arbetet som kommissionen bedrivit skulle ha inkluderat ett nära samarbete med medlemsländerna och EEAS. Att så inte skett är en brist som jag kommer att påtala vid FAC. För det fortsatta arbetet är det viktigt att säkerställa att metodverktyget innehåller relevanta principer och att det används samt att säkra ett ägarskap för verktyget i EEAS.

Avslutningsvis vill jag säga att i rådsslutsatserna som kommer att antas tydliggörs hur uppföljningen ska ske, och det kommer Sverige att bidra till.

Anf. 53 KENT EKEROTH (SD):

Vi anmäler avvikande mening på den här punkten. Det är positivt att EU vill arbeta fram en rättighetsbaserad ansats, men rimligen vore det bättre om medlemsstaterna själva tog fram den och lämnade kommissionen utanför det arbetet. Alla vet vad vi anser om kommissionens inblandning i utrikespolitiken. Framför allt borde biståndet stävjas, inte påskyndas.

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går till punkt 7, Informationspunkter. Här finns en rad delpunkter. Kan vi ta dem i ett sammanhang?

Anf. 55 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ja, det går bra. Under punkt 7 a kommer det att ges information om det östliga partnerskapet. De ministrar som vill kan göra ett inlägg, och jag överväger att göra det. Jag kommer i så fall att börja mitt inlägg med att konstatera att Sverige tillsammans med Polen varit initiativtagare till det östliga partnerskapet och att vårt engagemang för en fördjupning och ett genomförande är fortsatt starkt. Man kan även konstatera att krisen i Ukraina gör det ännu viktigare att ha en effektiv gemensam EU-politik i Östeuropa. Jag kommer att uttrycka mig positivt om EU-kommissionen och EEAS för deras snabba hantering av krisen gällande Ukraina. Det visar att EU kan leverera snabbt i en krissituation. Det är viktigt att även i fortsättningen ha hög beredskap för vad som kommer att hända. Det gäller såväl Ukraina som Moldavien och Georgien.

Situationen i Östeuropa har vi diskuterat mycket i riksdagen, och det är ingen hemlighet att Ryssland målmedvetet har motarbetat den politik som EU driver. Det kräver att vi från EU fortsätter att tydligt stå fast vid våra åtaganden och att vi blir bättre på att förklara och sprida information om EU:s närmande. En del har gjorts på det området, men jag kommer vid mötet den 19 maj att i så fall slå ett slag för att vi måste arbeta mycket mer aktivt tillsammans för att synliggöra EU och betydelsen av EU:s närmande i vårt gemensamma bistånd.

Vidare är det viktigt att EU realiserar sin incitamentsbaserade politik. Sverige är pådrivande när det gäller principen mer-för-mer, det vill säga att de länder som gör framsteg ska kunna få mer av biståndet. Som nämnden kanske vet har regeringen antagit en ny resultatstrategi för det östliga partnerskapet. Strategin sträcker sig över sju år. Mycket fokus ligger nu på Ukraina.

Punkt 7 b handlar om samstämmighet för utveckling, Policy Coherence for Development. Det är alltså en informat-

ionspunkt, och jag kommer att göra ett inlägg. Sverige har tillsammans med Belgien, Danmark och Finland skrivit ett brev till EEAS och kommissionen inför det kommande FAC-mötet. Där uppmanar vi institutionerna att ha samstämmighet för utveckling som en stående fråga på dagordningen när vi möts i Bryssel så att vi kan jobba med den frågan tematiskt. För att stärka ägarskapet är det viktigt att vi lyfter fram behovet av samstämmighet.

Regeringens politik för utveckling i Sverige, PGU, är en central policy där vi jobbar mellan olika departement, myndigheter och områden. Det är viktigt att göra det också inom EU. Man kan tänka sig att bjuda in andra kommissionärer till ett biståndspolitiskt möte för att se till att det inte blir så som Lars Ohly var inne på, att vi helt enkelt inte har samstämmighet mellan oss. Därför tror jag att det är viktigt att ha frågan på dagordningen vid varje möte. Det är viktigt för att stärka trovärdigheten hos EU som global biståndsaktör. Det är också en del av Lissabonstrategin.

I Sverige har vi kommit långt. Det som bland annat utmärker vår samstämmighetspolitik är att vi lyfter fram de frågor som är målkonflikter. Vi hade ett nationellt seminarium i Stockholm – många från riksdagen var med – där vi lyfte fram flyktingströmmarna som ett exempel på samstämmighetspolitik i Sverige, ett område där det ibland kan finnas kollisioner, målkonflikter, som vi måste hantera. Just nu pågår en konferens i Stockholm, med 900 deltagare, där dessa frågor också diskuteras, alltså i det globala forumet.

Det är några av de saker som kommer att lyftas upp under punkt 7 b.

Punkt 7 c är en informationspunkt och gäller det möte i Mexiko som jag deltog i. Kommissionären Piebalgs kommer att ge en muntlig återrapport från Mexikomötet. Jag deltog tillsammans med Hans Linde från riksdagen och representanter för näringslivet och civilsamhällets organisationer.

Anf. 56 KENT EKEROTH (SD):

Jag vet att det är en informationspunkt, men regeringen har en ståndpunkt. Jag vill därför ha fört till protokollet vår syn, åtminstone vad gäller 7 a.

Vår principiella ståndpunkt är att det östliga partnerskapet ska avvecklas som strategi. Vi håller således inte med regeringen om behovet av ytterligare breda biståndssatsningar på

området för att komplettera strategin. Det finns vissa länder som ingår i strategin som kan vara i behov av svenskt, bilateralt, finansiellt stöd, men vi ser ingen anledning att satsa biståndsmedel bara för att vissa EU-länder vill fortsätta utvidgningen. Det är vår syn på 7 a.

När det gäller 7 b har vi tidigare framfört synpunkter på utformningen av samstämmighetspolitiken, och vi anmälde också avvikande mening den 6 december förra året. Jag vill lägga till att om man för upp samstämmighetspolitiken på dagordningen för FAC för att undvika kontradiktorisk och kontraproduktiv politik vad gäller utveckling utifrån olika teman har jag inget att invända mot det.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att såvitt angår punkt 7 a och b finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning. Under punkt 7 c, som är en informationspunkt, tackar vi för informationen. Vi har noterat att Sverigedemokraterna anmält avvikande mening beträffande punkt 7 a och 7 b.

Därmed går vi till punkt 8 a–d, Övriga frågor. Jag antar att vi kan ta hela punkten i ett sammanhang.

Anf. 58 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ja, det går bra. Punkt 8 a handlar om en inbjudan från David Cameron från Storbritannien. De ska ha ett högnivåmöte i London den 22 juli om tidiga äktenskap, tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning. Det är förstås en mycket viktig fråga där vi har gemensam inställning med Storbritannien och också är pådrivande. Sverige kommer att representeras av regeringen vid högnivåmötet, som jag välkomnar.

Punkt 8 b är en informationspunkt där jag och representanten för Malta kommer att informera om ett samarrangemang som ägde rum på Malta i veckan. Det var ett forum som kallas Idaho, International Day Against Homophobia and Transphobia. Regeringen var tillfrågad av Malta om vi ville vara samarrangörer, och det tackade vi förstås ja till. Statsrådet Ullenhag deltog som ledare.

Särskilt roligt är det att nämna, vilket jag också kommer att göra vid FAC-mötet, att Malta genom den nya regeringen flyttat fram sina positioner. Forumet leddes av deras socialminister. De har lång väg kvar att gå, men de har trots allt antagit en ny partnerskapslagstiftning. Det är positivt, och

det kommer jag att lyfta fram. Om man tänker positivt kanske det på sikt kan vara en öppning för en mer liberal syn på aborter, vilket jag hoppas.

Vid forumet deltog 200 personer. Det var ministrar, statssekreterare, tjänstemän, representanter för civilsamhällets organisationer med flera. Det hela blev väldigt bra, relativt sett. Det slutdokument som antogs undertecknades av 17 länder, fler än väntat. Vi hade hoppats att ännu fler skulle ha undertecknat det. Det är en avsiktsförklaring om ett fortsatt arbete för hbt-personers rättigheter nationellt, regionalt och lokalt, som vi välkomnar.

Vid förra årets möte landade man i en uppmaning till kommissionen att aktivt jobba vidare med dessa frågor, vilket kommissionen inte gjort i någon vidare utsträckning. Då var det bara elva länder som undertecknade uppropet, men i år var det alltså 17. Vi kan konstatera att även Irland och Slovenien undertecknade uppropet, så det går åt rätt håll.

Nästa års möte kommer att äga rum i Montenegro. Tanken är att de länders ministrar som hittills undertecknat ska stå som inbjudare. På så sätt tydliggör man att många länder nu är positiva och att vi ska försöka få fler att bli det. Jag tycker att det är viktigt att på FAC-mötet indirekt lyfta fram detta och ge Maltas regering lite mer publikt stöd i frågan.

Punkt 8 c handlar om ett informellt biståndsministermöte som det inkommande ordförandeskapet Italien ska ha i juli i Italien. Jag avser att delta i mötet. Där kommer dagordningen att kännetecknas av Post 2015, den privata sektorns utveckling, migration och utveckling.

Anf. 59 Utrikesrådet ANN-SOFIE NILSSON:

Jag vill nämna att det tillkommit en övrig punkt sedan i går kväll. Det är Frankrike som vill informera om ett högnivåmöte som äger rum i Paris i morgon. De har bjudit in Nigeria och dess grannländer för att tala om säkerhetssituationen i regionen, särskilt med hänvisning till den senaste utvecklingen och Boko Haram.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 8. Vi tackar statsrådet med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Peter Honeth med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående A-punkter. Det finns det inte. Då undrar jag, statssekreteraren, om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 24 februari.

Anf. 62 Statssekreterare PETER HONETH:

Nej, det finns redovisat skriftligen.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Då går vi in på dagordningen och börjar med punkt 4, Utkast till rådets slutsatser om effektiv lärarutbildning. Det är en beslutspunkt och en ny fråga.

Anf. 64 Statssekreterare PETER HONETH:

Det här är en fråga som har diskuterats vid flera rådsmöten. Nu finns det rådsslutsatser som handlar om kvalitetssäkring av lärarutbildningen och där man betonar just de praktiska momenten i lärarutbildningen, alltså den specifika lärarkompetensen. Det finns också tankar och förslag om ett utvecklat samarbete och nätverkande med externa aktörer.

Det har varit okomplicerade förhandlingar. De har framför allt handlat om att flera länder, bland annat Sverige, har velat att man inte ska gå för djupt på detaljnivå när det gäller hur utbildningens innehåll ska se ut. Vi tycker att vi har fått gehör för det. Regeringens uppfattning är att Sverige kan ställa sig bakom rådsslutsatserna.

Anf. 65 KENT EKEROTH (SD):

Vi har en avvikande mening här. Vi anser inte att rådsslutsatserna är så balanserade som regeringen påstår. Det finns fortfarande tendenser till detaljstyrning. Det står till

exempel "agrees that" i inledningen av rådsslutsatserna. Överenskommelsen går också in på områden som är nationell kompetens, enligt oss, och där vi kanske inte ens håller med om problemställningen.

Slutligen finns det skrivningar om strukturfonder vilkas användning vi invänder mot.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 67 THOMAS STRAND (S):

Herr ordförande! Jag tackar för informationen. Jag har en kort fråga: Hur säkerställer man, när rådsslutsatserna antas, att de svenska lärosätena lever upp till och förverkligar det som de står bakom?

Anf. 68 Statssekreterare PETER HONETH:

Väldigt mycket av det som finns i rådsslutsatserna, som enligt vår uppfattning trots allt är hållet på en allmän nivå, är sådant som vi redan tillämpar i Sverige. Vi kommer naturligtvis att se till att innehållet i rådsslutsatserna går vidare till lärarutbildningen.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, men vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 5, Utkast till rådets slutsatser om flerspråkighet och utvecklingen av språkkunskaper. Det är en ny fråga och en beslutspunkt.

Anf. 70 Statssekreterare PETER HONETH:

Det är rådsslutsatser som allmänt betonar vikten av flerspråkighet i Europa och att utbildningssystemen har en viktig roll för att främja flerspråkigheten.

Den väsentliga delen av diskussionen har handlat om huruvida man skulle kunna fastställa ett riktmärke för språknivå när det gäller andra och tredje språk. Det har det inte gått att nå enighet om. Ett antal länder har inte velat gå så långt som till att fastställa ett riktmärke, och det får väl förstås mot att flera länder har en ganska komplicerad språksituation på sin hemmaplan.

Regeringen har stött diskussionen i riktning mot ett rikt-
märke för språk, men det har vi inte lyckats få gehör för. Vi
tycker ändå att de rådsslutsatser som föreligger är rimliga
och får ses som ett steg i den riktning som regeringen före-
språkar. Därför är regeringens uppfattning att man bör kunna
ställa sig bakom rådsslutsatserna från svensk sida.

Anf. 71 KENT EKEROTH (SD):

Vi har återigen en avvikande mening. Vi anser inte att ett
de facto-krav på trespråkighet, som följs upp med en EU-
mätning utifrån parametrar framtagna av EU med en EU-
målsättning, kan anses ta hänsyn till subsidiariteten. Har re-
geringen tänkt sig att ändra läroplanen för att tillmötesgå EU
på den här punkten? Det står till exempel: including by
teaching at least two languages in addition to the main lan-
guage on instruction from an early age. Ska lärarna få ytter-
ligare prov att rätta bara för att kunna rapportera till EU?

Vi anser inte att regeringen ska gå med på dessa rådsslut-
satser i någon del. Dessutom finns de alltid närvarande struk-
turfonderna med, vilket vi motsätter oss.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Den avvikande meningen är noterad. Önskar statssekrete-
raren kommentera?

Anf. 73 Statssekreterare PETER HONETH:

Regeringen har inte för avsikt, åtminstone inte i ett kor-
tare tidsperspektiv, att ändra läroplaner. Där finns utrymme
för både ett andra och ett tredje språk, även om det inte är
obligatoriskt för samtliga.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här
redovisade ståndpunkt, och vi noterar den avvikande me-
ningen från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 6, Utkast till rådets slutsatser om
kvalitetssäkring inom utbildningen. Det är en ny fråga och en
besluts punkt.

Anf. 75 Statssekreterare PETER HONETH:

Rådsslutsatserna handlar, återigen på en relativt generell
nivå, om att stärka det europeiska samarbetet när det gäller

kvalitetssäkring. Jag vill betona att det gäller hela utbildningsområdet – skola, högskola och vuxenutbildning.

Förslagen innebär att man ska arbeta kontinuerligt med kvalitetssäkring av utbildning. Men det betonas också att extern kvalitetssäkring måste kunna variera mellan medlemsstaterna utifrån de nationella förutsättningarna och att en inriktning bör vara att elever och studenter verkligen tillgodogör sig de kunskaper och kompetenser som är avsikten med utbildningen.

Sveriges linje under förhandlingarna har varit att det är viktigt att det finns ett utrymme för olika länder att ha variation i sina utvärderingssystem och att en viktig utgångspunkt vid utvärdering är att man ska tillgodogöra sig de kunskaper och kompetenser som är avsikten.

Regeringen anser sig ha fått gehör för de svenska ståndpunkterna och föreslår att Sverige ska ställa sig bakom slutsatserna.

Anf. 76 KENT EKEROTH (SD):

Vi har en avvikande mening också här. Det är i korthet skrivningarna om strukturfonderna som vi invänder mot.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet, och vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går till punkt 7, Gränsöverskridande utbildning: nya möjligheter och utmaningar. Det är en diskussionspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 78 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag kan kort säga att det grekiska ordförandeskapet har fört fram detta som en viktig punkt. Det är det säkert i Grekland, där utbildningsanordnare med bas i en annan medlemsstat i rätt stor omfattning etablerar sig och ger utbildning i Grekland. I Sverige sker det i väldigt liten omfattning, men regeringen tycker ändå att det är en intressant och viktig debatt.

Avsikten är att i det svenska debattinlägget betona några saker, dels vikten av att när det sker sådan etablering av något annat lands utbildningsanordnare ska det finnas en tydlig och relevant information till studenterna, dels att det ska vara klart hur man har ordnat det med examensrättigheter. Vi

kommer också att betona studiestödmöjligheterna liksom att studenters rättigheter bevakas. Därutöver är avsikten att lyfta fram de möjligheter men också risker som ny teknik kan innebära i just det här sammanhanget, det som lite populärt brukar kallas för MOOC.

Det är huvudpunkterna i det svenska anförandet.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 20, Övriga frågor, och då förstår jag att statssekreteraren har ansvar för både a-punkten och d-punkten. Vi kan väl ta dem i ett sammanhang.

Anf. 80 Statssekreterare PETER HONETH:

Det finns en informationspunkt från kommissionen om utvecklingen av det system som kallas för U-Multirank. Det är ett EU-projekt där man ska försöka hitta sätt att jämföra nivåer och resultat mellan olika länder inom EU när det gäller den högre utbildningen. Det är en rapport om hur det framskrider.

Den andra punkten handlar om att Italien, som tar över ordförandeskapet den 1 juli, ska informera om sina prioriteringar. Där har vi inte fått någon information ännu.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Därmed tackar vi statssekreteraren med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

2013/14:35

16 maj

4 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott)

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott) den 25–26 november 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott) den 20–21 maj 2014

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående A-punkter. Nej, det finns det inte. Då, kulturministern, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 25–26 november 2013.

Anf. 83 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Ordförande! Jag tror att nämnden har fått en skriftlig rapport. Om det inte finns några särskilda frågor om den kan jag gå in på nästa veckas möte.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och går till punkt 12 på den preliminära dagordningen.

Anf. 85 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Jag vill börja med att säga att det inte är jag som kommer att delta i mötet. Jag tror att jag har varit närvarande på samtliga EU-möten, men nästa vecka blir det statssekreterare Joakim Stymne som deltar. Han har tidigare varit i kulturutskottet i samma ärende.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Nu handlar det om en rekommendation till rådets beslut om utseende av europeisk kulturhuvudstad för 2018 i Nederländerna. Det är en beslutspunkt.

Det här är egentligen en ren formalitet. Valetta på Malta har redan utsetts till Europas kulturhuvudstad 2018, men det ska vara ytterligare en, nämligen Leeuwarden i Nederländerna. Det är något som vi i stort sett bara kommer att konstatera. Det kommer inte att bli någon diskussion på den punkten, som jag ser det.

Anf. 88 KENT EKEROTH (SD):

Vi sverigedemokrater är emot jippet med kulturhuvudstäder i Europa. Vi anser att det kostar mer än det smakar. Av den anledningen är vi emot det.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende, men det finns också en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 13. Nu gäller det utnämning av tre medlemmar i urvals- och övervakningsjuryn för insatsen för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad 2020–2033. Det är en beslutspunkt.

Anf. 90 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON
LILJEROTH (M):

Herr ordförande! Jag kan passa på att uppmana inte bara Kent Ekeröth utan även andra att åka upp till Umeå i år, för där pågår många intressanta verksamheter, också med besök från andra EU-länder. Skriv alltså inte av någonting innan ni varit där.

Det här är något som rådet och Europaparlamentet har enats om under våren. Det handlar om att man vill förlänga projektet Europas kulturhuvudstad fram till 2033. Enligt artikel 6 ska en jury av oberoende experter inrättas för att genomföra urvals- och övervakningsprocessen. Tre av de tio experter som ingår i juryn utses av rådet, och det handlar om tillvägagångssättet, hur experterna ska utses.

Från regeringens sida föreslår vi att vi ställer oss bakom antagandet av beslutet. Det finns inga komplikationer som jag kan se.

Anf. 91 KENT EKEROTH (SD):

Som en följd av vårt förra ställningstagande finns det ingen anledning för oss att ställa oss bakom detta. Av den anledningen delar vi inte regeringens ståndpunkt.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Det kan man faktiskt förstå.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 14, Utkast till rådets slutsatser om kulturarvet som en strategisk resurs för ett hållbart Europa. Det är en beslutspunkt.

Anf. 93 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Det här är en fråga där Grekland har drivit på, och det kan jag säga att vi är tacksamma för. Det är ingenting som vi ser kommer att få konsekvenser för budgeten vare sig här hemma eller i EU. Vi har dessutom redan en EU-budget som har ökat.

Med dessa rådsslutsatser lyfts kulturarvsfrågorna in i centrum av EU-arbetet. Man betonar kulturarvets sociala, ekonomiska och miljömässiga betydelse för ett hållbart Europa.

Det finns naturligtvis hot mot kulturarvet. Det är inte som det kan vara i många andra länder, där det beror på krig och plundring, men man kan aldrig utesluta detta. Det finns också tekniska, ekonomiska och miljömässiga hot mot kulturarvet.

Vi har från svensk sida verkat för att detta ska vara ett dokument som är tydligt och transparent motiverat, och vi har hävdat just den budgetrestriktiva linjen så att detta inte innebär att det plötsligt blir beslut som medför kostnader för medlemsländerna.

I förslaget till rådsslutsatser finns skrivningar om vikten av att öka kunskapen om vårt gemensamma kulturarv till gagn för utbildning, forskning och affärsutveckling. Från Greklands sida talar man mycket om kulturturism, möjligheten till nya jobb och sådant. Det är ingenting som vi har problem med på något sätt.

Vi arbetar också för att implementera det immateriella kulturarvet. Vi har Riksantikvarieämbetet, och vi har ett bra arbete som pågår på länsstyrelserna, i det civila samhället och så vidare. Kulturarvet är en viktig fråga också för oss.

Vi föreslår att Sverige ställer sig bakom antagandet av rådsslutsatserna.

Anf. 94 KENT EKEROTH (SD):

Vi har en avvikande mening. Vi motsätter oss följande slutsatser.

Punkt 5 c: Sverigedemokraterna är emot alla ansatser som syftar till att främja det som kallas mångfald. Vi är för assimilerings och menar att man inte ska bygga in splittring av samhället utan en gemenskap i stället.

Punkt 11: Sverige ska självt bestämma vilka komponenter vi väljer att integrera i vårt kulturarbete.

Punkt 14: Vi motsätter oss EU:s strukturfonder.

Punkt 15: Vi motsätter oss en gemensam kulturarvsmärkning.

Punkt 16: Slutsatsen är för långtgående och detaljerad inom områden där det bara borde finnas nationell kompetens.

Punkt 20: All form av reglering för stadsplanering ligger uteslutande inom den nationella kompetensen, anser vi.

Punkt 23: EU ska inte tvinga Sverige till gränsöverskridande kulturarbete.

Punkterna 26–30: Kommissionen har ingenting med Sveriges kulturarv att göra.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet, och vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 15, Att möta kulturpolitiska utmaningar inom ramen för rådets nästa arbetsplan för kultur. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 96 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Det är alltså inte några slutsatser, utan de som är på plats uppmanas att hålla sig tämligen fria. Vi får se hur det blir.

Vi betonar här liksom alltid att kulturpolitiken är en nationell angelägenhet. Under det italienska ordförandeskapet

ska rådet fatta beslut om den arbetsplan som ska gälla mellan 2015 och 2018. I diskussionen ska vi ge inspel till det italienska ordförandeskapet när det gäller hur man ska organisera arbetet under perioden.

Kulturministrarna ska ge synpunkter på de prioriteringar som man tycker att arbetet borde ha. Det finns ett discussionsunderlag där man talar om kulturens betydelse för Europas utveckling och inre sammanhållning. Inte heller det är några komplicerade frågor.

I stora delar av Europa har man haft fallande ekonomier, och det har också påverkat kulturbudgetarna. Vi är gudske-
lov inte i den situationen i Sverige, vilket vi ska vara tack-
samma för. Man talar om behovet av nya finansieringsmo-
deller, om samarbete med det civila samhället, om betydel-
sen av att man har statistik för sina beslut och om kulturens
betydelse, vilket vi tycker är intressant också på andra områ-
den.

Det är en diskussion som naturligtvis är intressant, inte
minst genom att vi får möjlighet att höra hur man ser på detta
i andra länder. Vi kommer att betona vikten av att man för-
söker hålla arbetsplanen så koncentrerad som tänkas kan. Vi
tycker från svensk sida att man ska lägga vikt vid utveck-
lingen av den digitala tekniken. Det finns också en koppling
till möjligheten att ta del av kulturarvet.

Andra svenska prioriteringar som vi alltid lyfter fram är
möjligheter för konstnärer att arbeta i andra länder, att vara
verksamma och rörliga över landgränserna och att fortsätta
utvecklingen av det kulturella kreativa området. Det är i hög
grad där som de nya jobben växer fram.

Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en fråga om diskussionerna på rådet. Kommer inte
detta att vara en ganska delikat fråga med anledning av den
situation som har varit i Frankrike, där de är ganska be-
stämda när det gäller detta? De har till och med fått ett un-
dantag på det audiovisuella området. Finns det inte en ytter-
ligare risk att detta väcker den björn som sover i samman-
hanget? Det har varit uppe med fackhandeln, men det kanske
är en lite annorlunda inriktning på de förhandlingarna än på
diskussionerna.

Kan det vara så att Börje Vestlund nu är på punkt 16? Vi har inte kommit dit ännu.

Anf. 99 BÖRJE VESTLUND (S):

Då ber jag om ursäkt.

Anf. 100 KENT EKEROTH (SD):

Vi menar att en viktig utmaning för Sverige i EU är att helt hämta hem beslutsmakten när det gäller den nationella politiken för kultur och att dessutom verka för att internationell politik när det gäller kultur sköts genom bi- eller multilaterala avtal i stället för genom överstatlighet.

Därmed känner vi att vi inte delar regeringens ståndpunkt.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och att Sverigedemokraterna har inkommit med en avvikande mening.

Vi går vidare till punkt 16, som gäller handels- och investeringsavtal, det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar mellan EU och Amerikas förenta stater. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 102 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Det var alltså det som Börje Vestlund avsåg. Jag vet inte om det blir en diskussionspunkt. Det kan möjligen bara bli en informationspunkt. Det är Tyskland som har begärt att frågan ska lyftas in, och det i ett rätt sent skede.

Vad jag förstår kommer vi att få en lägesrapport om hur långt man har kommit. Vi har diskuterat detta tidigare, och det var en ganska ordentlig diskussion när vi möttes för ett år sedan, precis som Börje Vestlund säger. Rådet har nu fattat beslut om att de audiovisuella frågorna inte ska ingå i detta. Det var i och för sig något som vi från svensk sida beklagade, men nu är det så.

Det är oklart om det blir en diskussion, utan det kanske bara blir en ren informationspunkt. Vad jag förstår kommer den kommissionär som ansvarar för frågorna inte att närvara, utan det blir någon annan som beskriver arbetet. Det är så långt jag vet i dag.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

För säkerhets skull kommer vi här att behandla den som en diskussionspunkt under alla omständigheter.

Anf. 104 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag får tacka för svaret på den fråga jag ställde tidigare.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Därmed övergår vi till idrott. Punkt 17 gäller utkast till rådets slutsatser om jämställdhet mellan kvinnor och män inom idrotten. Det är en beslutspunkt och en ny fråga.

Anf. 106 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Ordförande! Detta är ett initiativ från Grekland, som jag förstår har blivit tämligen spretigt när vi har talat om det eftersom det också omfattar sexuella trakasserier och övergrepp mot barn. Det handlar alltså inte bara om jämställdhetsfrågor.

Även om vi generellt är tveksamma inför ett utökat unionsarbete på idrottens område tycker vi att det här är frågor som vi utan problem kan delta i en diskussion om och även ansluta oss till.

Man kanske inte ska förhåva sig, men jämställdhetsfrågor är någonting som vi betonar inom den idrottspolitiska proposition som riksdagen antog för några år sedan. De finns ständigt med i RF:s egna visioner liksom i Centrum för idrottsforskningens återkommande granskning och rapporter om idrottsrörelsens arbete.

Vi kommer att ställa oss bakom slutsatserna. Den övergripande svenska hållningen är dock, som jag nämnde tidigare, att idrottspolitiken först och främst är en nationell angelägenhet. Det vi uppmanas att göra från medlemsstaternas sida sker i stor utsträckning redan nu. Därmed inte sagt att frågan är löst, men det är inte så att vi har en rejäl hemläxa.

Anf. 107 KENT EKEROTH (SD):

I delar håller vi med rådet om vissa av de problem som tas upp. De kan bland annat lösas med utdrag ur belastningsregister och dylikt. Vi menar dock att rådsslutsatserna tar sin utgångspunkt i att män och kvinnor är helt lika. De tar inte

hänsyn till att män och kvinnor ofta gör olika val i livet. Den synpunkten kan vi inte ställa oss bakom.

2013/14:35
16 maj

I övrigt delar vi regeringens uppfattning att idrottspolitik främst är en nationell angelägenhet. Vi hoppas att det inte bara är ord utan att regeringen ser till att den också förblir det.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Sverigedemokraterna anmäler avvikande mening.

Vi går till punkt 18, som gäller resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om en EU-arbetsplan för idrott 2014–2017. Det är en beslutspunkt.

Anf. 109 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Resolutionen ska lägga fast en ny arbetsplan för tiden 2014–2017. Mot bakgrund av att Sverige i princip var de enda som tyckte att den förra arbetsplanen inte gav det mervärde som man kanske kunde tycka motiverade att man hade det här arbetet har det inte heller funnits något egentligt utrymme att försöka stoppa arbetet.

Vi har dock under hela den process som har varit fört fram att vi inte kan se något mervärde för fortsatta insatser på unionsnivå när det gäller dessa arbetsområden. Här betonar man i och för sig – och det är inte komplicerat, men inte heller någonting som jag tycker att man borde arbeta med på EU-nivå – att idrotten naturligtvis har en betydelse för ekonomi, integration och hälsa.

Vid det förra mötet i november presenterades Eurobarometern. Det finns en sådan inte bara för kulturvanor utan också för hur fysiskt aktiva vi är. Från svensk sida kan vi glädja oss åt att vi ligger i topp även där. 70 procent av alla svenskar motionerar regelbundet. Snittet i EU är 40 procent. Det är ett bekymmer i många länder, för det får naturligtvis konsekvenser för sjukvårds- och hälsopolitiken.

Arbetsplanen är en kompromiss mellan medlemsstaterna. Från svensk sida har vi fört fram att vi tycker att man kan upprätta frivilliga system för åtaganden från idrotten när det till exempel gäller antikorruption, mänskliga rättigheter och

jämställdhet. Ett sådant åtagande kan vara att den internationella idrotten tar på sig ett större ansvar. Som förebild har vi lyft fram bland annat FN:s så kallade Global Compact. Det är ett avtal som ställer grundläggande krav på mänskliga rättigheter, arbetsrätt, antikorruption och miljö. Det binder i dag över 7 000 företag i 145 länder. Det är någonting som också idrotten skulle kunna ta till sig.

Joakim Stymne, som kommer att företräda oss i Bryssel, hade i januari i år ett möte med de stora idrottsorganisationerna där han betonade att man också från nationell sida har ett ansvar för att verka för sådana frågor i internationella sammanhang – detta med tanke på att hockey-VM i Minsk just nu pågår.

Anf. 110 KENT EKEROTH (SD):

Vi invänder mot skrivningen att EU ska använda strukturfonden för att stödja dessa prioriterade teman. Den är alltså närvarande, och det motsätter vi oss.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, och vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 19, Stora idrottsevenemang och deras ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 112 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Ja, och en intressant diskussionspunkt. Nu lyfter Grekland denna fråga, kanske i ljuset av de problem som de själva har haft efter Olympiska spelen 2004 med stora anläggningar, dyra kostnader och svårigheter att få det hela att gå ihop ekonomiskt.

Det ska vara en debatt om hållbarheten, vinsten och möjligheterna men också problemen med stora idrottsevenemang. I det underlag som finns talar man om problem som har varit alltifrån OS i Montreal 1976, där skattebetalarna under 30 år fick betala av på det hela, till positiva effekter som i Barcelona eller olika vinter-OS.

Det är en debatt som är intressant. Den är angelägen inte bara utifrån detta med mänskliga rättigheter, som jag nämnde, utan det finns också hela tiden ökande krav från de

internationella organisationerna på vad medlemsländerna och de nationella förbunden ska förhålla sig till. Det finns tydliga exempel inom fotbollen, där många arenor måste byggas ut för att motsvara de internationella kraven. Jag tror att det blir en intressant debatt.

Det kan kanske också bli ett tryck på dessa stora förbund, så att vi börjar få lite sans och balans i detta. Även där kommer vi att tala om Global Compact, som jag nämnde tidigare.

Anf. 113 CHRISTINA ZEDELL (S):

Det finns några frågor här som ni förväntas besvara. Jag undrar vad regeringen har för ståndpunkt och vad det blir för svar.

Anf. 114 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Vi kommer att tala om detta. Det hänger ihop med den tidigare frågan, nämligen om det ansvar som också de nationella förbunden har i internationella sammanhang och att de lyfter fram frågor om antikorruption, mänskliga rättigheter och miljö. Då kommer vi också att komma in på Global Compact. Det skulle kunna vara någonting även för idrottsrörelsen att förhålla sig till.

Det hålls också sportchefsmöten, där idrottsorganisationerna deltar. Att denna diskussion förs tror jag är mycket viktigt, även om det inte är fråga om några beslut.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning. Vi går vidare till Övriga frågor. Jag har förstått det som att kulturministern har ansvar för punkterna b och c. Jag tycker att vi tar dem i ett sammanhang. Finns det anledning att säga något?

Anf. 116 Kultur- och idrottsminister LENA ADEL-SOHN LILJEROTH (M):

Nej, inte om det inte finns några frågor.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen, och vi tackar kulturministern med medarbetare för närvaron i EU-nämnden här i dag och önskar en trevlig helg.

5 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (ungdom)

Statsrådet Maria Arnholm

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur och idrott (ungdom) den 25–26 november 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (ungdom) den 20–21 maj 2014

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Maria Arnholm med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående a-punkter. Det finns det inte. Då, statsrådet, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 25–26 november 2013.

Anf. 119 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Nej, jag var ju här i november och drog förutsättningarna och slutsatserna. Vi var då eniga om hur det skulle hanteras, och det avlöpte enligt plan. Man antog slutsatser om förbättrad social integration av ungdomar som varken arbetar eller studerar, och man diskuterade en plan för EU:s framtida arbete för ungdomar. Jag återkommer till detta inför rådsmötet.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 8, Utkast till resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om översikten av den strukturerade dialogen omfattande social integration av ungdomar. Det är en beslutspunkt och en ny fråga.

Anf. 121 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Samtliga ungdomsfrågor som jag kommer att redovisa för nämnden har också diskuterats i kulturutskottet den 8 maj. Inga särskilda synpunkter framkom då.

Den övergripande prioriteringen på det ungdomspolitiska området för den nuvarande ordförandeskapstrion är social delaktighet. Grekland har under sitt ordförandeskap kopplat detta övergripande tema till att fokusera på frågor som handlar om att främja ungt företagande.

Vid det kommande rådsmötet den 20 maj finns det tre beslutspunkter och en diskussionspunkt. Beslutspunkterna gäller en resolution om den strukturerade dialogen, en resolut-

ion om arbetsplanen för ungdomar och rådsslutsatser som handlar om att främja ungt entreprenörskap och företagande.

2013/14:35

16 maj

Jag ska börja med den strukturerade dialogen med ungdomar och ungdomsorganisationer, som är ett instrument i det ungdomspolitiska samarbetet i EU. Dialogen bedrivs kring ett övergripande tema i en cykel om 18 månader. En trio i taget har sitt arbete. Syftet med dessa dialoger är att unga ska ges möjlighet att framföra synpunkter på prioriterade frågor inom samarbetet. I praktiken är huvudaktiviteten att varje ordförandeskap har en ungdomskonferens där man samlar ungdomar, olika företrädare, myndighetspersoner och forskare för att diskutera olika ungdomsfrågor.

I denna resolution presenterar ordförandeskapet hur det har fungerat de gångna 18 månaderna och har en del rekommendationer om hur arbetet kan förbättras. I det stora hela drar man slutsatsen att det har fungerat väl men att det fortfarande finns saker som kan bli bättre, till exempel en del arbetsmetoder under konferenserna och hur man återkopplar till de ungdomar som är med.

Man tittar inte bara bakåt utan även framåt i denna resolution, och man talar också om hur arbetet ska bedrivas de kommande 18 månaderna. Framför allt, vilket kanske är mest intressant, slår man fast att det övergripande temat för den kommande perioden ska vara ungdomars egenmakt. Det heter Youth Empowerment. Vi har fått en översättning där det heter ungdomars bestämmande. Men vi tolkar det från vår sida mer som ungdomars egenmakt.

Vi föreslår att den svenska ståndpunkten ska vara att det är viktigt att unga har rätt att delta i utformningen av beslut som påverkar dem och att det därför är viktigt att det också finns ett arbete med att utveckla en sådan process inom det europeiska samarbetet. Vi ser också att det i många avseenden har varit lyckat men att det naturligtvis kan bli bättre. Därför ser vi detta som ett led i en fortsatt förbättringsprocess.

Temat ungdomars egenmakt rimmar väl med den ungdomspolitiska proposition som nu behandlas i riksdagen, där ett nytt ungdomspolitiskt mål är formulerat och där ordet makt förekommer för första gången, alltså att ungdomar ska ha makt över sina egna liv och möjlighet att påverka samhället. Det stämmer väl överens med hur politiken läggs upp från svensk sida.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Detta berörde bara punkt 8. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi går vidare till punkt 9, Utkast till resolution om en EU-arbetsplan för ungdomsfrågor. Det är en beslutspunkt.

Anf. 123 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Man kan lätt röra ihop dessa punkter. Först har jag gått igenom ett existerande sätt att arbeta. Nu vill man lägga till ytterligare ett. Man vill även ta fram en plan för fortsatt integrerat arbete. Detta har diskuterats under ett år. Nu är man framme vid att föreslå en pilotverksamhet, och man ska jobba ännu lite mer integrerat under ett och ett halvt år för att förstärka möjligheterna i ungdomsrådet att samarbeta ännu mer effektivt för att möta de utmaningar som unga står inför.

I resolutionen tänker man sig att kommissionen och medlemsstaterna på EU-nivå under dessa 18 månader ska prioritera arbetet med att stärka det tvärsektoriella samarbetet. Det är så vi alltmer försöker arbeta i Sverige också, alltså att olika myndigheter eller organ inom EU ska samverka bättre för att ta fram strategier som påverkar unga. Det handlar om att utveckla formerna för det icke-formella och informella lärandet för att fler unga ska få arbete eller utbildning, och det handlar om att stärka ungas egenmakt. De metoder som man ser framför sig är informella expertgrupper och kunskapsutbyte, så att man ska kunna lära av varandra ännu mer. Man vill också uppmuntra andra arbetsområden inom råden för att samverka kring ungdomsfrågor.

Under sommaren 2015 kommer en europeisk ungdomsrapport att presenteras. I resolutionen tänker man sig att efter det och efter att dessa 18 månader med pilotverksamhet har förflutit är det dags att utvärdera om denna typ av arbetssätt ska bli något mer permanent.

Den svenska positionen och det som vi föreslår är att vi ser positivt på detta arbete. Men vi har varit rätt noga med att framhålla att det finns ett ramverk för ungdomssamarbete som togs fram under det svenska ordförandeskapsåret och som sträcker sig från 2010 till 2018. Vi tycker att det är viktigt att man håller sig till det. Det är dessa frågor som vi har slagit fast som vi ska arbeta med, gärna i utvecklade former. Men vi anser inte att detta ska leda till ständigt nya idéer och

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 10, Utkast till rådets slutsatser om främjande av ungt företagande för ungdomars sociala delaktighet. Det är en beslutspunkt.

Anf. 125 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten i Europa har det grekiska ordförandeskapet som huvudprioritering på ungdomsområdet valt att ta fram rådsslutsatser om att främja ungdomars företagande. I slutsatserna pekas särskilt på socialt entreprenörskap som ett område där unga kan bidra med idéer och kunskap. Man har identifierat ett antal områden. Det handlar återigen om det formella men också om det icke-formella och informella lärande som kan stärka ungas möjligheter, främja ungdomsarbete och förbättra och stärka bilden av socialt entreprenörskap som en möjlig företagsform.

I rådsslutsatserna pekas också ett antal konkreta insatser i medlemsländerna ut för att främja ungas entreprenörskap. Det handlar om att erbjuda möjligheter till utbyte av kunskaper och lärlingsplatser och om att uppmuntra små företag och unga entreprenörer att bredda sin kunskap och sina kontakter genom internationella erfarenheter. Det handlar också om att främja tillgängligheten för alla involverade aktörer att använda Erasmus+ och Europeiska socialfonden och de möjligheter som finns där.

Förslag till svensk ståndpunkt är att man ska förbättra förutsättningarna för unga att komma in på arbetsmarknaden, antingen som anställda eller som företagare. Det finns behov av att eget företagande också ses som ett mer tillgängligt alternativ. Fler företagsamma individer och fler växande företag är av avgörande betydelse för ökad sysselsättning och tillväxt i Sverige och i EU. Från regeringen stöder vi antagandet av rådsslutsatserna.

Anf. 126 KENT EKEROTH (SD):

Vi invänder mot punkt 18 där vi tycker att man är inne och tassar på ett område som borde vara nationell kompetens. Vi invänder även mot punkt 23 där det ser ut som om

det kommer att kosta EU-pengar när detta ska omsättas i praktiken.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som en avvikande mening.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet under punkt 10. Vi noterar en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 11, Främjande av entreprenörstänkande hos ungdomar. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 128 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Ungdomsministrarna brukar diskutera lite fritt för att få underlag för diskussionen. Här handlar det om att främja entreprenörstänkande hos ungdomar. Vi har sagt att vi välkomnar detta underlag och tycker att det är en viktig diskussion. Vi kommer under debatten att framhålla vikten av att låta entreprenörskapstanken genomsyra utbildningssystemet. Vi har det inskrivet i den svenska läroplanen, och det finns många exempel på hur det har spelat roll.

Anf. 129 KENT EKEROTH (SD):

Vi invänder lite grann mot att regeringen ska uppmuntra till att EU ska använda ytterligare pengar för dessa projekt, även om de låter fina. Men vi menar att man måste begränsa EU:s budget. Vi tycker därför inte att EU ska använda pengar till detta, vilket i slutändan såklart innebär svenska skattepengar.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det som en avvikande mening.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

2013/14:35

16 maj

1 § Jordbruk och fiske	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	1
Anf. 5 LARS OHLY (V)	2
Anf. 6 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	2
Anf. 7 LARS OHLY (V)	2
Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	3
Anf. 11 PYRY NIEMI (S)	4
Anf. 12 LARS OHLY (V)	5
Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (S)	5
Anf. 14 FREDRICK FEDERLEY (C)	5
Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M)	6
Anf. 16 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 18 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	7
Anf. 19 PYRY NIEMI (S)	8
Anf. 20 LARS OHLY (V)	8
Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	9
2 § Utrikes frågor – utveckling	10
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 24 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M)	10
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 26 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M)	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 28 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M)	10
Anf. 29 LARS OHLY (V)	11
Anf. 30 KENT EKEROTH (SD)	12
Anf. 31 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M)	12

Anf. 32	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 33	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 34	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 35	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 36	TOMMY WAIDELICH (S).....	13
Anf. 37	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 38	TOMMY WAIDELICH (S).....	14
Anf. 39	KENT EKEROTH (SD)	14
Anf. 40	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 41	LARS OHLY (V).....	14
Anf. 42	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	14
Anf. 43	Andre vice ordförande ULF HOLM (MP).....	15
Anf. 44	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 45	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	15
Anf. 46	TOMMY WAIDELICH (S).....	16
Anf. 47	LARS OHLY (V).....	16
Anf. 48	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	16
Anf. 49	Kanslirådet PER-OLA MATTSSON.....	17
Anf. 50	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	17
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 52	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	18
Anf. 53	KENT EKEROTH (SD)	18
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 55	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	18
Anf. 56	KENT EKEROTH (SD)	20
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 58	Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	20
Anf. 59	Utrikesrådet ANN-SOFIE NILSSON.....	21
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	21
3 §	Utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning)	22
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 62	Statssekreterare PETER HONETH.....	22
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 64	Statssekreterare PETER HONETH.....	22
Anf. 65	KENT EKEROTH (SD)	22
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 67	THOMAS STRAND (S).....	23
Anf. 68	Statssekreterare PETER HONETH.....	23
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 70	Statssekreterare PETER HONETH.....	23

Anf. 71 KENT EKEROTH (SD).....	23	2013/14:35
Anf. 72 ORDFÖRANDEN.....	24	16 maj
Anf. 73 Statssekreterare PETER HONETH.....	24	
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 75 Statssekreterare PETER HONETH.....	24	
Anf. 76 KENT EKEROTH (SD).....	24	
Anf. 77 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 78 Statssekreterare PETER HONETH.....	24	
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 80 Statssekreterare PETER HONETH.....	25	
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	25	

4 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott).....

Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 83 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	26
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 85 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	26
Anf. 86 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 87 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	26
Anf. 88 KENT EKEROTH (SD).....	26
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 90 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	27
Anf. 91 KENT EKEROTH (SD).....	27
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 93 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	27
Anf. 94 KENT EKEROTH (SD).....	28
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 96 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	28
Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S).....	29
Anf. 98 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 99 BÖRJE VESTLUND (S).....	29
Anf. 100 KENT EKEROTH (SD).....	29
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 102 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	30
Anf. 103 ORDFÖRANDEN.....	30

Anf. 104	BÖRJE VESTLUND (S)	30
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 106	Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	30
Anf. 107	KENT EKEROTH (SD)	31
Anf. 108	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 109	Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	31
Anf. 110	KENT EKEROTH (SD)	32
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 112	Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	32
Anf. 113	CHRISTINA ZEDELL (S)	32
Anf. 114	Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	32
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 116	Kultur- och idrottsminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (M)	33
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	33
5 §	Utbildning, ungdom, kultur och idrott	
	(ungdom)	34
Anf. 118	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 119	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	34
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 121	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	34
Anf. 122	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 123	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	35
Anf. 124	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 125	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	36
Anf. 126	KENT EKEROTH (SD)	36
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 128	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	37
Anf. 129	KENT EKEROTH (SD)	37
Anf. 130	ORDFÖRANDEN	37